

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 553/2013-33

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. februára 2014 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcu Ladislava Orosza prerokoval prijatú sťažnosť A. S., zastúpenej advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou, Magurská 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005, za účasti Okresného súdu Rožňava, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo A. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Rožňava p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

3. A. S. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 5 000 € (slovom päťtisíc eur), ktoré jej je Okresný súd Rožňava p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Rožňava je p o v i n n ý uhradiť A. S. trovy konania v sume 275,94 € (slovom dvestosedemdesiatpäť eur a deväťdesiatštyri centov) na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Andrey Tkáčovej, Magurská 3, Košice, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. januára 2013 doručená sťažnosť A. S. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou, Magurská 3, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Rožňava (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005 o určenie neplatnosti právnych úkonov a vydanie predbežného opatrenia. Sťažovateľka má v tomto konaní postavenie žalovanej v 2. rade.

Sťažovateľka okrem iného v sťažnosti uvádza:

„Návrh na určenie neplatnosti právnych úkonov a vydanie predbežného opatrenia bol podaný dňa 28. 9. 2005 na Okresnom súde v Rožňave pod sp. zn. 12 C 131/05.

Okresný súd v Rožňave vydal Uznesenie pod č. k. 12 C 131/05-30, ktorým sťažovateľke zakázal scudzit' a zaťažiť v prospech tretích osôb sporné nehnuteľnosti.

Okresný súd v Rožňave pod č. k. 12 C 131/05-185 rozhodol rozsudkom vo veci samej, vyslovil vo výroku cit. rozhodnutia, že prevod majetku medzi predávajúcim O. v J.

a kupujúcim M. F. je neplatný, pričom O. v J. nebolo účastníkom konania. V konaní boli také vady, že nemalo pre nedostatok podmienky konania prebehnúť. Okresný súd v Rožňave po č. k. 12 C 131/05-185 počas celého prvostupňového konania nezistil, že O. v J. nie je účastníkom konania, hoci o jeho právach a povinnostiach v konaní rozhodoval a rozhodol, keď určil, že prevod majetku medzi predávajúcim O. v J. a kupujúcim M. F. je neplatný. Sťažovateľka proti cit. rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie. Krajský súd v Košiciach pod sp. zn. 6 Co/319/2007 rozsudkom zo dňa 9. 12. 2008 zmenil výrok o určení neplatnosti kúpnych zmlúv uzavretých medzi kupujúcim O. v J. a žalovaným M. F. tak, že žalobu v tejto časti zamietol, v prevyšujúcej časti vrátil vec na ďalšie konanie.

Súdne konanie je na prvostupňovom súde bez meritórneho rozhodnutia. Konanie nie je dodnes ukončené, súd do dnešného dňa nariadil pojednávania vo veci samej 14 krát... Z toho prebehli len 5 pojednávanií.

Na pojednávaní dňa 23. 8. 2010 bola vznesená námietka zaujatosti sudkyne zo strany žalovaného v 1. rade. Krajský súd v Košiciach pod sp. zn. NcC/25/2010 uznesením rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z pojednávania a rozhodovania spornej veci. Sťažovateľka vzhľadom na cit. rozhodnutie nepodávala duplicitne sťažnosť.

Okresný súd v Rožňave odročil pojednávanie dňa 14. 6. 2010 z dôvodu, že sa nedostavil opakovane svedok T. W. a bol predvolaný pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty. Do dnešného dňa sa svedok T. W. nedostavil na pojednávanie a podľa nášho názoru ani riadne a včas neospravedlnil ani jednu svoju neúčast'.

Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na postup okresného súdu v namietanom konaní v súvislosti s výsluchom svedka T. W. Uvádza, že okresný súd predvolal uvedeného svedka opakovane v priebehu dvoch rokov na pojednávanie s tým, že svedok sa viackrát ospravedlnil zo zdravotných dôvodov. Okresný súd však nevyžiadal doklad od lekára, prípadne jeho vyjadrenie o tom, či zdravotný stav svedka mu umožňuje dostaviť sa na pojednávanie a na ňom vypovedať. Sťažovateľka tiež namieta, že z lekárskeho správ, ktoré uvedený svedok nakoniec predložil, nevyplýva, že by sa nemohol dostaviť na pojednávanie a vypovedať, pričom z týchto skutočností okresný súd nevyvodil žiadne relevantné dôsledky (napr. uloženie poriadkovej pokuty a pod.). V sťažnosti sťažovateľka

tiež poukazuje na podmienky podľa § 119 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) účinného od 1. januára 2012, za ktorých môže súd odročiť pojednávanie.

Ďalej v sťažnosti uvádza:

„Tvrším, že takýmto postupom v súdnom konaní, ktoré trvá 2 roky došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľky vyplývajúceho z čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov.

Doterajšie konanie považujem za neefektívne, neracionálne. Poukazujeme na to, že sa medzi nami účastníkmi konania sa jedná o majetkové práva. Nakoľko svedok W. sa 2 roky nedostavuje na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný súd bez ďalšieho akceptuje jeho ospravedlnenia, nie je predpoklad vydania jeho meritórneho rozhodnutia v krátkom čase, konanie považujem za neprimerane dlhé.

Na pojednávaní dňa 11. 10. 2012, ktoré bolo zasa odročené pre neúčast' svedka W., ktorý sa nedostavil bez ospravedlnenia, súd napriek jeho 2 ročnému vyhýbaniu sa podania svedeckej výpovede a žiadosti sťažovateľky, odmietol neuložil poriadkovú pokutu svedkovi bez toho, aby to akokoľvek zdôvodnil.

V dôsledku prieťahov v konaní sa sťažovateľka nachádza neprimerane dlho v právnej neistote, je jej tým spôsobovaná ujma, a to tým, že nemôže vyriešiť svoje majetkové pomery a zabezpečiť si ďalšie existenčné podmienky do budúcnosti, Sťažovateľka spláca za sporné nehnuteľnosti úver, mala vypracovaný podnikateľský plán na polikliniku, mala už stavebné povolenie na prestavbu sporných nehnuteľností, ktoré jej prepadlo.“

Sťažovateľka na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd prijal tento nález:

„1. Základné právo A. S... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/131/2005 porušené bolo.

2. Základné právo A. S... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/131/2005 porušené bolo.

3. Základné právo A. S... na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/131/2005 porušené bolo.

4. Základné právo A. S... vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky s podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/131/2005 porušené bolo.

5. Okresnému súdu Rožňava prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C/131/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

6. A. S... priznáva finančné zadostučinenie v sume 10.000 € (slovom desaťtisíc Euro), ktoré je Okresný súd Rožňava povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

7. Okresný súd Rožňava je povinný uhradiť A. S... trovy právneho zastúpenia v sume 692,80 € na účet jej právnej zástupkyne, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ústavný súd sťažnosť po predbežnom prerokovaní uznesením č. k. IV. ÚS 553/2013-16 z 23. septembra 2013 prijal v časti, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa § 25 ods. 1 a 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie.

Po prijatí sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie ústavný súd vyzval 11. decembra 2013 predsedu okresného súdu, aby sa vyjadril k otázke vhodnosti ústneho pojednávania, a zároveň ho vyzval, aby sa vyjadril aj k sťažnosti.

Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti z 8. januára 2014 (sp. zn. Spr 16/13, doručenom ústavnému súdu 13. januára 2014) okrem iného uviedol:

„... od naposledy podanej správy, resp. stanoviska súdu vo veci 12 C/131/2005 listom zo dňa 27. 06. 2013 pod č. Spr 16/2013, bolo doplňujúcim rozsudkom zo dňa 20. 11. 2013 rozhodnuté o trovách konania. Doplňujúci rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19. 12. 2013. Vo veci samej je však podané odvolanie. Účastníci konania sa na výzvu súdu vyjadrujú k odvolaniu. Spis zatiaľ nebol zaslaný na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Košiciach.“

Predseda okresného súdu súčasne oznámil, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho prerokovania prijatej sťažnosti.

Ústavný súd vyzval 14. januára 2014 aj právnu zástupkyňu sťažovateľky, aby sa vyjadrila k stanovisku okresného súdu, ako aj k otázke nariadenia verejného pojednávania. Právna zástupkyňa sťažovateľky vo svojom podaní z 24. januára 2014 (doručenom ústavnému súdu 27. januára 2014) okrem iného uviedla:

„Vo svojom vyjadrení predseda OS v Rožňave neuviedol žiadne relevantné dôkazy ako obranu proti skutočnostiam, ktoré sú uvedené v sťažnosti, ktorými by vyvrátil tvrdenie sťažovateľky, práve naopak, máme za to, že potvrdil, že konanie bolo poznačené priedahom t. j. sťažnosť je dôvodná. OS v Rožňave pokračuje v priedahoch v konaní.

Rozsudok Okresného súdu v Rožňave č. k. 12 C/131/2005-456 zo dňa 27. 6. 2013 bol doručený sťažovateľke na pojednávaní dňa 27. 6. 2013.

Dňa 1. 7. 2013 sťažovateľka podala odvolanie proti cit. rozsudku. Dňa 13. 8. 2013 podala sťažovateľka vyjadrenie k odvolaniu žalobcu. Je zarádzajúce, že od 13. 8. 2013 Okresný súd v Rožňave nepredložil spis odvolaciemu súdu 5 mesiacov od vyjadrenia účastníkov konania k odvolaniu, pričom ako dôvod uvádza, že účastníci konania sa vyjadrujú k odvolaniu na výzvu súdu (vo výzve bola daná možnosť účastníkom konania sa vyjadriť k odvolaniu, nie povinnosť, a tiež uložená lehota na podanie vyjadrenia).

Toto konanie Okresného súdu v Rožňave považujeme za ďalšie priedahy v konaní, nakoľko súdny spor začal ešte v roku 2006.

Týmto žiadame, aby Ústavný súd SR bral do úvahy pri svojom rozhodovaní aj ďalšie priedahy v konaní, ktoré vznikli po podaní sťažnosti sťažovateľky.

Uplatňujeme si trovy právneho zastúpenia, a to 1 úkon za toto vyjadrenie podľa vyhl. 655/2004 Z. z., 1 úkon + režijný paušál, spolu v sume 346,63 €.

Navrhujeme, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci samej vyhovel sťažnosti sťažovateľky a rozhodol tak, ako sme navrhli vo svojej sťažnosti.“

Sťažovateľka súčasne oznámila, že súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci prijatej sťažnosti.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde a upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Sťažovateľka zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu i sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník konania obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 druhej vety OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania pred okresným súdom je rozhodovanie o návrhu na určenie neplatnosti právnych úkonov v spojení s návrhom na vydanie predbežného opatrenia. Podľa názoru ústavného súdu ide o vec, ktorá tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a nie je právne zložitá. Pokiaľ ide o faktickú zložitosť veci, podľa názoru ústavného súdu nejde o takú zložitosť veci, ktorou by bolo možné odôvodniť doterajší neprimerane dlhý čas konania okresného súdu (viac ako osem rokov), po ktorom tento súd prijal rozhodnutie vo veci samej, ktoré ešte nie je právoplatné.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky namietaného súdneho konania v procesnom postavení žalovanej (odporkyne) v 2. rade. Z vyjadrenia predsedu okresného súdu, ako aj z predloženého spisu vyplýva, že sťažovateľka, resp. jej právna zástupkyňa sa viackrát ospravedlnili z neúčasti na nariadených súdnych pojednávaniach, predovšetkým v roku 2006 (16. januára 2006, 30. januára 2006, 10. júla 2006 a 3. augusta 2006) a počas roku 2009 (19. marca 2009, 14. decembra 2009); uvedené pojednávania sa neuskutočnili. Sťažovateľka ani jej právna zástupkyňa neospravedlnili neúčasť na pojednávaní 1. februára 2010, ktoré sa uskutočnilo za účasti ďalšieho právneho nástupcu na strane navrhovateľa. Ústavný súd zastáva názor, že správanie sťažovateľky ako žalovanej v 2. rade v napadnutom konaní napriek niektorým jej absenciám na nariadených pojednávaniach nemalo zásadný vplyv na doterajšiu dĺžku konania.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či v označenom konaní došlo k zbytočným prietáhom, bol postup samotného okresného súdu.

Z predloženého spisu, zo sťažnosti, ako aj z vyjadrenia predsedu okresného súdu ústavný súd zistil, že okresnému súdu bol návrh (žaloba) N., R. (ďalej len „žalobca“ alebo „N. R.“), na určenie neplatnosti právnych úkonov v spojení s návrhom na vydanie predbežného opatrenia doručený 28. septembra 2005 a ďalej vedený pod sp. zn. 12 C 131/2005.

Okresný súd uznesením č. k. 12 C 131/2005-30 z 10. novembra 2005 vydal na návrh žalobcu predbežné opatrenie, ktorým zakázal žalovaným v 1., 2. a 3. rade scudzit' a zaťažiť v uznesení špecifikované nehnuteľnosti v prospech tretích osôb do právoplatného rozhodnutia o určení neplatnosti právnych úkonov.

Okresný súd nariadil v priebehu doterajšieho konania 24 pojednávanií, z ktorých sa uskutočnilo celkovo osem pojednávanií meritórneho významu.

Okresný súd po nariadení predbežného opatrenia vykonával jednoduché procesné úkony a zabezpečoval účasť účastníkov konania, predovšetkým žalovaného v 1. rade (prvých päť pojednávanií nariadených v rokoch 2005 – 2006 bolo priebežne odročovaných na neurčito). Po vykonaní dokazovania na pojednávaniach nariadených na 7. jún 2007 (predloženie listinných dôkazov žalovanou v 2. rade, t. j. sťažovateľkou) a na 23. júl 2007 (výsluch právneho zástupcu žalovaného v 1. rade) okresný súd rozhodol v poradí prvým rozsudkom č. k. 12 C 131/2005-185 z 23. júla 2007 o neplatnosti prevodu vo výroku rozsudku špecifikovaného nehnuteľného majetku medzi predávajúcim (O. v J.) a kupujúcim (žalovaným v 1. rade), medzi žalovaným v 1. rade a sťažovateľkou (žalovanou v 2. rade), ako aj o neplatnosti zmlúv o zriadení záložného práva na vo výroku rozsudku špecifikovaný nehnuteľný majetok.

Po podaní odvolania žalovanými v 1. a 2. rade (t. j. aj sťažovateľkou) Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 319/2007-247 vyhláseným 9. decembra 2008 zmenil napadnutý rozsudok okresného súdu č. k. 12 C 131/2005-185 vo výroku o určení neplatnosti kúpnych zmlúv uzavretých medzi predávajúcim O. v J. a žalovaným v 1. rade M. F., ktorých vklad bol povolený Správou katastra R. pod č... a... tak, že žalobu v tejto časti zamietol, pričom rozsudok v ostatnej prevyšujúcej časti zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Po vrátení veci okresný súd pojednávanie nariadené na 23. apríl 2009, na ktorom sa sťažovateľka zúčastnila, po otvorení a konštatovaní ospravedlnenej neúčasti žalobcu a žalovaných v 1. a 3. rade odročil na neurčito.

Na výzvu okresného súdu z 28. mája 2009 právna zástupkyňa žalobkyne vo vyjadrení doručenom 30. júna 2009 uviedla, že príspevková organizácia N. R., ktorá vystupuje na strane žalobcu, bola zrušená uznesením č. 191/2006 z 9. zasadnutia Z. z 11. decembra 2006, resp. k 31. decembru 2006. Uviedla tiež, že N. R. nie je právnym nástupcom pôvodného žalobcu, ale že ním je S... K.

Po výzve okresného súdu z 9. júla 2009 S... K. doručila okresnému súdu 3. augusta 2009 správu o právnom nástupníctve N. R. s tým, že na základe zriaďovacej listiny vydananej K. sa s účinnosťou od 1. apríla 2007 stala právnym nástupcom N. R. Podľa S... K. nebol súčasťou delimitačného protokolu a jeho príloh z 23. mája 2007 spis sp. zn. 12 C 131/2005, o ktorom nemá žiadnu vedomosť.

Okresný súd zaslal 10. augusta 2009 S... K. žalobu na vyjadrenie. V rámci vyjadrenia k žalobe S... K. vzniesla námietku svojej aktívnej legitímácie v uvedenom konaní a uviedla, že aktívne legitimovaným je Ú... (ďalej len „Ú...“).

Okresný súd ďalej uložil uznesením č. k. 12 C 131/2005-286 z 12. septembra 2009 Ú..., aby do 10 dní oznámil, či je právnym nástupcom žalobcu N. R., rozpočtovej a príspevkovej organizácie a v kladnom prípade, či chce pokračovať v konaní. Ú... vo vyjadrení doručenom okresnému súdu 28. septembra 2009 oznámil, že aktívna legitímácia prešla na Ú... ako zriaďovateľa pôvodného žalobcu, ktorý bol správcom jeho majetku, napriek tomu, že podľa zákona č. 523/2004 Z. z. o pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov nie je jeho právnym nástupcom.

Na pojednávaní nariadenom na 12. november 2009 sa zástupca Ú... nezúčastnil a pojednávanie bolo odročené na 14. december 2009 a opakovane na 7. január 2010.

Na pojednávani uskutočnenom 1. februára 2010 bez účasti sťažovateľky a jej právnej zástupkyne právny zástupca žalobcu čiastočne vzal žalobu späť a čiastočne žalobný návrh rozšíril.

Pojednávanie uskutočnené 8. apríla 2010 bolo odročené na účely ďalšieho dokazovania a predvolania svedka T. W. na 14. jún 2010, 29. júl 2010 a na žiadosť žalobcu na 23. august 2010.

Na pojednávani uskutočnenom 23. augusta 2010 právna zástupkyňa žalovaného v 1. rade vzniesla námietku zaujatosti zákonnej sudkyne okresného súdu a všetkých ostatných sudcov okresného súdu, ktorú doplnila 10. a 13. septembra 2010. Po vyjadrení sudcov okresného súdu 14. septembra 2010 bol spis postúpený krajskému súdu, ktorý uznesením č. k. 6 NcC/25/2010-358 z 30. októbra 2010 rozhodol o tom, že zákonná sudkyňa okresného súdu nie je vylúčená z prerokúvania a rozhodovania veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 12 C 131/2005.

Okresný súd od 18. novembra 2010 ďalej pokračoval v konaní predvolávaním svedka T. W. a odročil pojednávania, ktoré nariadil na 24. január 2011, 26. september 2011, 16. február 2012 a 13. apríl 2012 z dôvodu jeho neúčasti.

Na pojednávani 11. októbra 2012 žalovaní v 1. a 2. rade navrhli uložiť svedkovi poriadkovú pokutu, resp. navrhli dať ho predviesť. Pojednávanie nariadené na 20. december 2012 bolo taktiež odročené.

Konanie okresného súdu vo veci sp. zn. 12 C 131/2005 v období od 8. apríla 2010 do 23. mája 2013 bolo poznačené opakovane neúspešným zabezpečením svedeckej výpovede a v tejto súvislosti opakovaným nariaďovaním pojednávani.

Okresný súd po predvolaní svedka T. W. a po jeho vypočutí na pojednávani uskutočnenom 23. mája 2013 vyhlásil dokazovanie za skončené a na pojednávani

uskutočnenom 27. júna 2013 vyhlásil druhý rozsudok vo veci samej č. k. 12 C 131/2005-456, ktorým zamietol žalobu žalobcu.

V čase po podaní odvolania proti rozsudku okresného súdu č. k. 12 C 131/2005-456 z 27. júna 2013 zo strany sťažovateľky (žalovanej v 2. rade) 3. júla 2013 a zo strany žalovaného v 1. rade (15. júla 2013) okresný súd vydal dopĺňací rozsudok č. k. 12 C 131/2005-505 z 20. novembra 2013 o náhrade trov konania.

Rozsudok č. k. 12 C 131/2005-456 z 27. júna 2013 spolu s odvolaniami proti nemu dosiaľ nebol zaslaný krajskému súdu na rozhodnutie o týchto opravných prostriedkoch.

Ústavný súd uzavrel, že so zreteľom na doterajší priebeh napadnutého konania, ktoré dosiaľ nebolo právoplatne skončené, došlo v konaní okresného súdu vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005 predovšetkým jeho neefektívnou činnosťou, a to

- v období po nariadení predbežného opatrenia 10. novembra 2005 – predovšetkým v období od 29. decembra 2005 do 7. júna 2007, t. j. počas jeden a pol roka – do vydania rozsudku z 23. júla 2007 pri príprave a pri nariadovaní pojednávanií (predvolávanie účastníkov konania a zabezpečovanie dôkazov);

- v období od apríla 2009 do 23. mája 2013 zisťovaním právneho nástupcu pôvodného žalobcu a predvolávaním svedkov, hlavne pri príprave pojednávanií a pri zabezpečovaní účasti svedka T. W. na nich (približne počas troch rokov od 7. apríla 2010);

- vydaním prvého rozsudku z 23. júla 2007, ktorý krajský súd v jednej časti zmenil tak, že žalobu zamietol pre nedostatok vecnej legitímácie na žalovanej strane a v druhej časti zrušil, pretože rozsudok okresného súdu bol pre nedostatok odôvodnenia nepreskúmateľný, k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, prípadne nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, prípadne prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva boli podľa odseku 1 porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 131/2005 konal bez zbytočných prietáhov.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka žiadala aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €, pričom uviedla:

„V dôsledku prietáhov v konaní sa sťažovateľka nachádza neprimerane dlho v právnej neistote, je jej tým spôsobovaná ujma, a to tým, že nemôže vyriešiť svoje majetkové pomery a zabezpečiť si ďalšie existenčné podmienky do budúcnosti. Sťažovateľka spláca za sporné nehnuteľnosti úver, mala vypracovaný podnikateľský plán na polikliniku, mala už... stavebné povolenie na prestavbu sporných nehnuteľností, ktoré jej prepadlo.“

Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho

porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia. Pri určení finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu vedeného pod sp. zn. 12 C 131/2005 o návrhu žalobcu proti sťažovateľke z 28. septembra 2005 viac ako osem rokov, berúc do úvahy konkrétne okolnosti daného prípadu, ako aj skutočnosť, že konanie vo veci sťažovateľky nebolo do rozhodnutia ústavného súdu právoplatne skončené, ústavný súd považoval priznanie sumy 5 000 € za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. Andreou Tkáčovou. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Sťažovateľka si uplatnila úhradu trov konania za tri úkony právnej služby v sume 1 039,43 €.

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €, a vychádzal z pôvodne predloženého návrhu právnej zástupkyne sťažovateľky, resp. z jej návrhu na priznanie trov za ďalší úkon.

Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a b) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon po 130,16 €, t. j. spolu 260,32 €, čo spolu s režijným

paušálom 2 x 7,81 € (§ 16 ods. 3 vyhlášky) predstavuje celkovú sumu 275,94 €. Za tretí úkon úhradu trov konania sťažovateľke nepriznal, pretože podľa jeho názoru tento úkon neprispel k ďalšiemu objasneniu veci.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou nálezu uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. februára 2014